

ATLES XVII.

LA PLAÇA CENTRAL: UNA HERÈNCIA EUROPEA I LA REPRESENTACIÓ DEL PODER POLÍTIC I DE CAPINOTA

La nostra herència europea, la polis dels grecs o la civitas dels romans, fan sempre referència a una ciutat organitzada sota l'estructura de poder i és per això que la plaça cívica a Europa representa i concentra la idea de nucli de ciutat. En canvi, a les ciutats llatinoamericanes amb herència precolombines, l'activitat principal era i continua sent l'intercanvi de productes, la gestió de l'aigua i el teixit social. La idea de plaça implementada pels colonitzadors i dissenyada per representar el poder a l'espai públic i centralitat, es reconeix com a tal, però en canvi no actua com a principal centre ni nexa social. (Tapia, 2014)

El procés urbà actual de Capinota, com a població enclavada als Andes Bolivians, apareix marcat per les relacions de dependència econòmica que tota la regió de la vall manté amb el centre del departament, Cochabamba. No obstant això, hi ha diversos punts claus que condicionen aquest procés, caracteritzats per la introducció de les relacions més capitalistes de producció, amb la figura d'intermediaris i comerços que marquen la pauta econòmica i el valor de la producció agrícola, distribuïda als mercats de Cochabamba i Oruro i l'aparició de la primera transformació urbana a principis del segle XX, un pla estructurant on es plasmen de forma més contundent els interessos econòmics de l'època.

La racionalitat del pla busca espaiar la lògica capitalista ubicant les funcions urbanes en sectors específics, densificant el centre, on es construeix la plaça central, imposada sobre un territori desarticulat, en forma rectangular i que monopolitza les funcions polítiques, de gestió pública, econòmiques i que acaba sent coronada per l'església, el poder religiós.

El nou sistema viari, influenciat per les directrius de l'urbanisme colonial espanyol, articulava i reforçava el nou esquema centralista, incorporant a la trama urbana dues grans avingudes longitudinals que trencaven les lògiques preexistents per a poder donar cabuda a un nou protagonista, el vehicle. (Grijalva, 2015)

Lefebvre (2013), a la versió original de "La producción del espacio no establece ninguna distinción entre el espacio público y el espacio privado":

"...La noción operativa de clasificación y ordenamiento gobierna el espacio entero, del espacio privado al espacio público, del mobiliario a la planificación espacial. Sirve ostensiblemente a la homogeneidad global, por lo tanto al poder. ¿Quién lo ordena? ¿Quién lo clasifica? El Estado, el poder público, es decir político. En efecto, esta capacidad alinea el espacio público sobre un espacio privado, el de la clase o fracción de clase hegemónica, que detenta y mantiene al más alto nivel la propiedad privada del suelo y de los otros medios de producción. En apariencia solamente lo "privado" se organiza bajo la primacía de lo público. (...) El espacio entero se trata sobre el modelo de la gestión privada (...)" (Grijalva, 2015)

Panoràmica des del punt de vista ( ) d'un vèrtex de la plaça cap a l'exterior, on s'aprofiten les virtuts de la plaça de ser un punt de referència conegut perquè els seus carrers adjacents es colonitzin de serveis que ofereixen els mateixos ciutadans.

